

A NÉPI DEMOKRÁCIA ORSZÁGAIBÓL

Budapest felszabadulása hatodik évfordulóján

„A 2. ukrán hadseregcsoport csapatai, együttműködve a 3. ukrán hadseregcsoport csapataival, másfélhónapos ostrom, kemény küzdelmei után, a nagyvárosi háboru utcai harcainak nehéz körülményei között, ma február 14-én befejezték a Budapesten körülrárt ellenséges kötelékek megsemmisítését, s így teljes egészében elfoglalták a magyar fővárost, Budapestet, a német védelem fontos központját a Bécs felé vezető úton”. Így hangzott Sztálin elvtársnak 1945. február 13-án kiadott napiparancsa.

Most hat éve, a Szovjet Hadsereg felszabadította Budapestet. Hitler és hordái halálra illették, a Szovjetunió dicsőséges csapatai visszavették az életnek. A pusztulásnak odadobott fővárost az ostrom borzalmaitól a Szovjet Hadsereg minden jóakarata sem tudta megmenteni, de a felszabadulás megtörtént, mielőtt a náci-banditák és a fasiszta magyar hóhérai a millió városát teljesen megsemmisítették volna.

Milyen volt akkor Budapest?

Budapest 30.000 házának és középületének 70 százaléka rombadőlt, vagy gyors és alapos tatarozásra szorult. A gyárak és műhelyek egészben, vagy félig romokban hevertek. Gépeiket a német fasiszták Németországba hurcolták. A téglahalmazok közül sóvány, rongyos, éhezők emberek tá-molyogtak ki, családjukat, lakásikat keresve. Nem volt élelem, világítás, víz. A villamoshálózatok a földön hevertek, villamosközlekedésnek semmi nyoma. A betört kirakatok mögött üresség tátongott. Az utcákon hullák hevertek százaival. Az éhes emberek sültre valóit vagdaltak az utcán heverő döglött lovakból. Termelés nem volt, a vonatok nem jutottak be a pályaudvarokra, Budapest híres szép dunai hidjait felrobbantották a menekülő bandák és roncsaik belélték a hőmpolygó folyóba. Az

élelmiszer az éhezők lakosságának és jött a nyersanyag az üzemek megindítására. Ezzel a segítséggel a dolgozók akarata, hősi áldozatkészsége a Kommunista Párt vezetése alatt rácsajította a reakciós „próféták” minden borulató jóslatára. A magyar dolgozók tudták már, hogy mind Budapest, mind az egész ország az öök és most már maguknak építik.

A házromok helyén ma ujjáépült, vagy teljesen új házak állnak Budapest világvárosiasan helyreállított utcáin, terein. A be nem épített házhelyek helyén ma gyönyörű parkok díszlenek s száz és száz játszótér áll a dolgozók gyermekeinek rendelkezésére. Napfényes, modern munkaházak épültek mindenfelé és a „város pere-mén” meghúzódott nyomoriatyák helyén ma — hat év után — ott állnak a balkonos, világosablaku, magasbaszók új házak.

A felrobbantott Duna-hidak közül négyet helyreállítottak — szebbek és erősebbek, mint a régiek — és két új hid is épült. A legújabb ezek közül — a Sztálin-híd — a leghosszabb a Duna fölött.

A lefolyt hat év alatt nemcsak a régi budapesti gyárakat állították helyre és korszerűsítették, de sok újat is helyeztek üzembe.

A budapesti üzletek, elsősorban az Allami Áruházak, késő estig tartó forgalma a kirakatok szépsége és árúbirozsága ragyogó bizony-sága a szocialista tervezőmunka sikerének és az általános életszínvonal emelkedésének a felszabadulás óta eltelt hat esztendő alatt. A magyar dolgozók életszínvonala 1948—1950 között 40 százalékkal emelkedett.

Az MDP vezetésével folyó hatalmas kulturtevékenység pezsgő életű kultúrvárossá tette Budapestet. Színház, mozi, hangverseny, opera, tánc, könyvtár azelőtt a gazdagok privilégiuma volt. Most minden a dolgozóké. Budapesten minden este 11 színházat töltenek

legkülönbözőbb szakmai továbbképző tanfolyamoknak is. A kulturházakban — amelyeknek egyik legnagyobbika a Rákosi Mátyás Kulturház — előadótérmeiben, koncerttermekben, könyvtárakban soha azelőtt nem látott tanulási és szórakozási lehetőségeket talál a budapesti dolgozó.

A hat év előtt felszabadult Budapest mai életében az esti órák megozlanak a szórakozás és tanulás, művelődés között. Még a gyakorta rendezett képzőművészeti kiállítások is a késő esti órákig tartanak nyitva, hogy a dolgozók számára szabad óráikban megközelíthetők legyenek.

A békéért vívott csatában is erősen kivieszi részét a felszabadult Budapest. Nagybudapesten 9.731 békebizottság működik s 1.409.818 békét követelő ember irta alá a stockholmi békefelhívást. ~~Folyó~~ kirakatok, házi jaliúságok számolnak be a termelési sikerekről, a szocializmus megvalósításáért folyó küzdelemről, az imperialisták ellen érzett gyűlöletről és a rajongó szeretetről, a békeábrán nagy vezetője, a város felszabadítója, Sztálin iránt.

A reakció, a spekulánsok, az imperialisták fizetett ügynökei hat év előtt azt akarták elhíttetni, hogy „Budapestből sohase lesz város”. A Szovjetunióból, a baráti népi demokráciákból, de még az ellenséges imperialista országokból is itt járó látogatók saját szemükkel győződhetnek meg, hogy a dolgozó nép a hat év alatt ujjáteremtette Budapestet és a magyar népi demokrácia fővárosa szebb, tisztább, élénkebb, boldogabb, derűsebb, mint valaha volt. És Budapest dolgozó népe — mint az egész ország — soha nem felejt el, hogy ezt a felszabadító Szovjetunióknak köszönheti.



Budapest, Lánchíd

ittrekedt reakció és az angol-amerikai imperializmus ügynökei igyekeztek elhíttetni, hogy „ebből sohase lesz város többé”, vagy „amerikai segítség nélkül évtizedek is kellene az újjáépítéshez”.

Ilyen volt Budapest hat év előtt. És ma — hat év után?

A Szovjetunió segítségével, a Kommunista Párt vezetésével a magyar dolgozók önfeláldozó munkával gyorsan eltakarították a háboru nyomait. Már egy héttel a felszabadulás után a Magyar Kommunista Párt az építőmunkásokhoz szóló plakátján azt mondhatta: „A romok közé mégis beköltöztünk! Gyáraink csonkák, mégis megindult a munka! Folyóinkon át, ha szükséghidakon is, de folyik a közlekedés.” A vasmunkásokhoz szóló plakátján azt mondta a Párt: „Nélkülöztek, de kenyér és fizetés nélkül is kézbe vettétek a szerszámot. Az élet megindult, az újjáépítés megkezdődött”.

A Szovjetunió nemcsak felszabadította Budapestet, hanem hatalmasan tovább is segítette — jött

meg zsúfolásig a dolgozók, köztük az Operát, az új típusú ifjusági és Úttörő Színházat és a nagy szovjet példa nyomán fejlődő Allami Bábszínházat. A színházakban főleg a szovjet és haladó magyar írók darabjait játsszák, de gyakran szerepelnek a népi demokráciák országainak darabjai is. Nem kevesebb, mint 76 moziban szórakozhatik Nagybudapest dolgozó népe. A mozikban a Szovjetunió, a népi demokráciák filmremekait és az új magyar filmművészet alkotásait látja.

Az esti Budapestnek azonban van még egy oldala, amellyel azelőtt sohase találkoztunk: a tanuló Budapest. Minden öntudatos dolgozó tanul valamit, továbbképezi magát. A tanulásban is a kommunizmus jár előt. A Párt tagjai különböző szemináriumokon és esti iskolákban tanulnak, de bőven jut hallgató a Magyar-Szovjet Társaság, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, a Dolgozó Ifjak Szövetsége kéderképző tanfolyamainak, olvasóköreinek és a